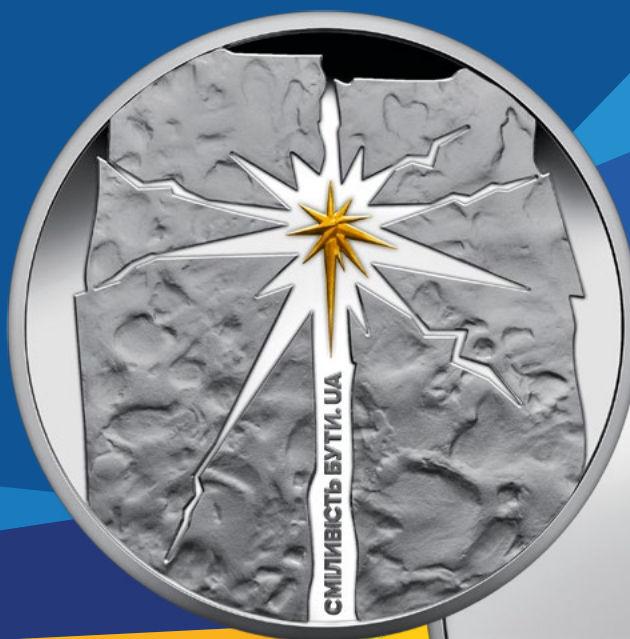

Зміст

Пам'ятні монети, введені в обіг Національним банком України у 2023 році.....	3
Сувенірна продукція 2023 року випуску.....	24
Інвестиційні монети, відкарбовані у 2023 році.....	39
Банкноти гривні, що введені в обіг у 2023 році.....	43
Обігові, обігові пам'ятні та розмінні монети, що поповнили готівково-грошовий обіг у 2023 році.....	47
Хронологія пам'ятних монет, уведених в обіг у 2023 році, за тематичними серіями	53

Пам'ятні монети, уведені в обіг у 2023 році

Василь Кричевський

Введено в обіг
24 січня 2023 року

Номінал, грн
2

Метал
Нейзильбер

Маса, г
12,8

Діаметр, мм
31,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
30 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптор
Володимир Атаманчук

Програмне
моделювання
Юрій Лук'янов

Пам'ятна монета присвячена 150-річчю від дня народження однієї з найпотужніших, самобутніх постатей українського мистецтва кінця XIX – середини XX ст. Василя Кричевського, який мав універсальний талент: творив в архітектурі й малярстві, працював над оформленням книг, театральних вистав і кінофільмів, розробляв дизайн національного герба України, печатки держави, паперових грошей та марок УНР, досконало знав народну творчість, був глибоко обізнаний зі світовим мистецтвом, умів навчати і постійно вчився сам.

Черпаючи натхнення з мистецької творчості українського народу, Василь Григорович Кричевський залишив по собі значний доробок – немає галузі мистецтва, у якій би не проявився творчий вплив, всебічна індивідуальність митця. У багатьох із них він виступає як новатор і творець українського національного стилю.

На **аверсі** монети на тлі орнаменту, розробленого Василем Кричевським, розміщено: угорі напис УКРАЇНА, під яким малий Державний Герб України, праворуч і ліворуч від якого рік карбування монети 2023, у центрі стилізоване декоративне “дерево життя” – елемент Державного кредитового білета УНР, в осерді якого номінал ДВІ ГРИВНІ; унизу на дзеркальному тлі логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На **реверсі** монети розміщено: на дзеркальному тлі портрет Василя Кричевського, праворуч від якого – композицію, що представляє його спадок: угорі герб УНР, під яким перший зразок нового українського архітектурного стилю – головний фасад будинку Полтавського губерньського земства (1903–1908), побудованого за проектом Кричевського, написи: ВАСИЛЬ КРИЧЕВСЬКИЙ (ліворуч від портрета півколом на дзеркальному тлі), роки життя – 1873/1952 (праворуч від портрета на матовому тлі).

Чорнобиль. Відродження. Рись євразійська

Введено в обіг
26 квітня 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
40 000

Художник
Наталія Фандікова

Скульптори
Анатолій Демяненко,
Володимир Дем'яненко

Пам'ятна монета присвячена рисі євразійській. 30-кілометрова зона відчуження та зона безумовного відселення, на якій з 26 квітня 2016 року діє Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, перетворились у своєрідний резерват для розмноження не тільки типових, а й рідкісних червонокнижних представників тваринного світу.

Серед таких представників вид, який не так просто зустріти в дикій природі, – рись.

У минулому рись була звичним для Полісся хижаком. Але внаслідок освоєння лісів і прямого переслідування її людиною ще в XIX ст. рись стала рідкісною твариною.

Рись євразійська – вид, занесений до Червоної книги України, додатка II Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення.

На **аверсі** монети розміщено: малий Державний Герб України (угорі), написи: УКРАЇНА (під гербом); номінал монети – 5 / ГРИВЕНЬ (праворуч від герба); у центрі – символічне колесо життя, що знаменує відродження природи: стилізований міжнародний знак “Радіаційна загроза”, оповитий листям, навколо якого тварини, популяції яких розвиваються у 30-кілометровій зоні відчуження, що стала своєрідним резерватом для розмноження, зокрема лелеки чорного, коня Пржевальського, рисі, зубра, лося, ведмедя бурого; по колу, на дзеркальному тлі написи: ЧОРНОБІЛЬСЬКИЙ РАДІАЦІЙНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ БІОСФЕРНИЙ ЗАПОВІДНИК (ліворуч), CHORNOBYL RADIATION AND ECOLOGICAL BIOSPHERE RESERVE; рік карбування – 2023 (унизу); логотип Банкнотно-монетного двору Національного банку України (угорі).

На **реверсі** монети на тлі пейзажу зображено рись (використано тамподрук), над якою ліворуч на дзеркальному тлі написи: РИСЬ / ЄВРАЗІЙСЬКА / EURASIAN LYNX; угорі – рись та рисенята.

Павло Скоропадський

Введено в обіг
30 травня 2023 року

Номінал, грн
2

Метал
Нейзильбер

Маса, г
12,8

Діаметр, мм
31,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
30 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптори
Анатолій Демяненко,
Володимир Атаманчук

Пам'ятна монета присвячена 150-річчю від дня народження українського державного і політичного діяча, воєначальника, гетьмана України (1918). Нащадок давнього козацького роду Павло Скоропадський після приходу до влади приділяв велику увагу вирішенню економічно-фінансових проблем держави, запровадив земельні реформи, розбудовував збройні сили Української Держави, також значними були досягнення у сфері національно-культурної політики – він сприяв створенню в Україні цілої низки національно-державних наукових і культурно-освітніх інституцій. Менше ніж за вісім місяців відбулися суттєві зрушення в організації економічного життя, оздоровленні фінансів. У “Грамоті до всього українського народу” від 29 квітня 1918 року було проголошено, що права приватної власності – як фундаменту культури і цивілізації, відбудовуються в повній мірі.

На аверсі монети розміщено: на дзеркальному тлі унизу – малий Державний Герб України та напис УКРАЇНА, праворуч – рік карбування монети 2023, у центрі, на тлі стилізованого майже прапора – трикутник (віньєтка Георгія Нарбута), що символізує певний культурний, економічний розквіт Української Держави за гетьманату Скоропадського, який обрамляють написи: УКРАЇНІЗАЦІЯ (угорі), ОСВІТА, ГРИВНЯ (з обох боків); угорі на дзеркальному тлі – номінал 2 та графічний символ гривні ₴; унизу – логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (ліворуч).

На реверсі монети розміщено: портрет Павла Скоропадського (праворуч), ліворуч від якого – композицію, що символізує події Української революції, угорі на дзеркальному тлі роки життя 1873–1945; унизу напис ПАВЛО / СКОРОПАДСЬКИЙ.

Народжений в Україні

Введено в обіг
01 червня 2023 року

Номінал, грн
5 | 5

Метал, проба
Срібло, 925 | Нейзильбер

Маса, г
15,55 | 16,5

Діаметр, мм
33,0 | 35,0

Категорія якості карбування
Пруф | Спеціальний
анциркулейтед

Гурт
Гладкий із
заглибленими
написами* | Рифлений

Тираж, шт.
5 000 | До 75 000

Художник
Олег Шупляк

Скульптори
Анатолій Демяненко,
Володимир Атаманчук

Пам'ятні монети присвячені маленьким українцям, які несуть в собі животворне коріння віків і сучасності, місце і час народження яких на цій землі не випадкові. У маленьких долоньках наших дітей – наше завтра, а в наших руках – їхнє сьогодні. Саме за це зараз бореться Україна! За свободу дітей, які народжуються в нашій країні. До початку повномасштабного вторгнення російських військ в Україну проживало понад сім мільйонів дітей. Багатьох із них окупанти позбавили щасливого дитинства, рідної домівки, найдорожчих людей. У кожного з них мрія зараз одна – наша Перемога! У нас усіх – спільна віра, що Україна-мати відродиться з руїн, і зростатимуть нові щасливі покоління народжених у вільній, незалежній Україні!

На аверсі монет розміщено: угорі малий Державний Герб України, ліворуч і праворуч

від якого написи півколом – УКРАЇНА, рік карбування монети 2023; номінал П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ, у центрі зображено наповнену народним колоритом картину Олега Шупляка “Колиска”, на якій втілено один з найдорожчих архетипів українців – батьківська хата в оточенні мальв та рушника, яка є водночас колискою та гніздечком, що символізує продовження роду. На монеті з нейзильберу унизу на дзеркальному тлі – логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На реверсі монет зображено картину Олега Шупляка “Зв'язок”: на тлі стилізованого всесвіту – малюк-космонавт, який нерозривно пов'язаний пуповиною з матір'ю-Україною (карта України вгорі), ліворуч півколом розміщено дзеркальний напис НАРОДЖЕНИЙ В УКРАЇНІ.

*Гурт монети – гладкий із заглибленими написами позначення металу та його проби – Ag 925, маси в чистоті – 15,55 і логотипом Банкотно-монетного двору Національного банку України.

Сміливість бути. UA

Введено в обіг
23 серпня 2023 року

Номінал, грн
10 | 5

Метал, проба
Срібло, 925 | Нейзильбер

Маса, г
31,1 | 16,5

Діаметр, мм
38,6 | 35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед | Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий із заглибленими написами* | Рифлений

Тираж, шт.
До 5 000 | До 75 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптор
Володимир Атаманчук

Пам'ятні монети присвячені сміливості української нації. Українці без зброї в руках зупиняють танки, виходять на мітинги і толоки, відстоюють свою самоідентичність та незалежність, рятують вдень та вночі людей і тварин, під обстрілами, без світла, без води, невтомно та щоденно працюючи заради майбутнього, заради життя, заради розквіту нашої держави та Перемоги – перемоги світла над темрявою. Бо Україна – це країна сміливих людей! Сміливість – це кожен українець!

На аверсі срібної монети зображено стилізовану композицію, що символізує Україну, образ якої втілено в символі тризуба, що перебуває “на вістрі” часу, сучасних трендів, суспільних процесів, уваги світу та творення нової світової історії: на дзеркальному тлі розміщено лезо; угорі – малий Державний Герб України; унизу праворуч написи: УКРАЇНА (вертикально), рік карбування монети – 2023; номінал – 10 та графічний символ гривні ₴.

На аверсі монети з нейзильберу повторюється загальна стилізована композиція аверсу срібної

монети: на матовому тлі розміщено дзеркальне лезо; угорі – малий Державний Герб України; унизу праворуч написи: УКРАЇНА (вертикально), рік карбування монети – 2023; номінал – 5 та графічний символ гривні ₴; логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (ліворуч від леза).

На реверсі монет на дзеркальному тлі розміщено стилізовану композицію, що символізує феномен сміливості та героїчного спротиву українського народу: у центрі композиції зображено зірку (на монеті зі срібла елемент оздоблення – локальна позолота, на монеті з нейзильберу – лазерне гравіювання), що засяяла новою надією (символічна паралель – Вифлеємська зоря) завдяки неймовірній відвазі та рішучості українців, яка зруйнувала непорушний ідеологічний (міфічний) “камінь-бетон” непереможності російської армії, навіюваний російською пропагандою усьому світу протягом багатьох десятиліть; у центрі вертикальний напис: СМІЛИВІСТЬ БУТИ. UA.

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами позначення металу та його проби – Ag 925, маси в чистоті – 31,1 і логотипом Банкотно-монетного двору Національного банку України. Елемент оздоблення монети – локальна позолота, вміст золота в чистоті не менше ніж 0,00009 г.

Набір із двох срібних монет “Дружба та братство – найбільше багатство”

Введено в обіг
24 серпня 2023 року

Номінал, грн
10 гривень та 10 злотих

Метал
Срібло, 999

Маса, г
31,1 (кожна)

Діаметр, мм
У формі серця

Категорія якості карбування
Пруф

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
10 000 (у тому числі 5 000 штук
для України, до 5 000 штук для Польщі)

Художник
Володимир Таран

Скульптор
Володимир Атаманчук

Спільний випуск набору є проявом солідарності народів Польщі та України в умовах російської агресії проти України. Польща всебічно допомагає та підтримує Україну, яка бореться за свободу та незалежність, захищаючи всю Європу. Українці вдячні польському народу за щирість, допомогу, підтримку та партнерство. Монета Національного банку України є законним платіжним засобом в Україні. Монета Національного банку Польщі є законним платіжним засобом у Польщі.

На аверсі монети номіналом 10 гривень розміщено: угорі на тлі стилізованого синьо-жовтого прапора (використано тамподрук) – малий Державний Герб України, угорі ліворуч – напис УКРАЇНА та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України; у центрі написи: маса дорогоцінного металу в чистоті – 31,1 г, рік карбування монети – 2023, позначення металу та його проби – Ag 999; номінал – 10 та графічний символ гривні ₴ – на тлі декоративно-художньої композиції, що відтворює жахи війни.

На аверсі монети номіналом 10 злотих розміщено: угорі на тлі стилізованого біло-червоного прапора Республіки Польща (використано тамподрук) – зображення орла, офіційно затверджене для герба Республіки Польща; праворуч – рік карбування 2023

та напис RZECZPOSPOLITA POLSKA (півколом); номінал – 10 та графічний символ польського злотого zł – на тлі декоративно-художньої композиції, що символізує допомогу, підтримку та співчуття; унизу – логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На реверсах монет зображено символічні постаті українця (на монеті номіналом 10 гривень) і поляка (на монеті номіналом 10 злотих), які сидять за одним столом, накритим скатертиною, і діляться хлібом та вином. Це символічна композиція, що притаманна традиційним уявленням і звичаям обох сусідніх слов'янських народів: розділити хліб – означає жити в добрі і злагоді, побрататися, допомогти у скруті. Розламати хліб – розділити долю, найвищий ступінь прихильності і приязні. Сидіти за одним столом і пити вино з однієї чаші означає взаємну любов і повагу. Пиття зі спільної чаші символізує єднання, побратимство. Якщо дві монети скласти разом, орнамент у нижній частині утворює квітку – символ надії, життя та розвитку. На реверсі монет розміщено написи півколом: ДРУЖБА ТА БРАТСТВО – НАЙБІЛЬШЕ БАГАТСТВО (на монеті номіналом 10 гривень); PRZYJAZN I BRATERSTWO TO NAJWIEKSZE BOGACTWO (на монеті номіналом 10 злотих).

Воєнна розвідка України

Введено в обіг
05 вересня 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
До 75 000

Дизайн
Тетяна Балута

Скульптор
Володимир Дем'яненко

Пам'ятна монета присвячена воєнній розвідці України – високотехнологічній та високоінтелектуальній складовій сил безпеки і оборони України, яка надійно стоїть на захисті національних інтересів нашої держави. На всіх ділянках фронту й у ворожому тилу хоробрі та самовіддані воїни-розвідники своїми професійними діями наводять жах на противника, крок за кроком разом з іншими підрозділами сил оборони звільняючи українські території та наближаючи нашу Перемогу.

На аверсі монети розміщено: у центрі на матовому тлі – емблема Головного управління розвідки Міністерства оборони України, ліворуч від неї – малий Державний Герб України; праворуч –

номінал 5 та графічний символ гривні ₴; написи: УКРАЇНА (півколом угорі), 2023 / ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВІДКИ (унизу); логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (ліворуч від емблеми).

На реверсі монети розміщено: по колу написи: ВОЄННА РОЗВІДКА УКРАЇНИ та гасло воєнних розвідників латиницею SAPIENS DOMINABITUR ASTRIS (“Мудрий пануватиме над зірками”); у центрі – стилізовану композицію: на тлі поверхні земної кулі зображена сова, яка тримає меч (на його ефесі зображено малий Державний Герб України), що пронизує абрис території країни-агресора.

Країна супергероїв. Дякуємо енергетикам!

Введено в обіг
26 вересня 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт.
До 50 000

Художник
Сергій Майдуков

Скульптор
Анатолій Демяненко

Пам'ятна монета присвячена українським енергетикам, які не просто забезпечують країну електроенергією, а й попри загрози життю та здоров'ю, попри ворожі ракети та дрони, щодня і щоночі роблять неможливе – відновлюють енергетичну інфраструктуру нашої країни, повертають у домівки українців електроенергію, дають можливість жити та працювати. Для цього дійсно потрібна мужність та хоробрість, і українські “воїни світла” її мають!

Зусилля українських енергетиків – неоціненні, і кожен українець безмежно вдячний працівникам енергогалузі за їхній професіоналізм та стійкість, за героїзм та невтомну роботу в надзвичайних обставинах, за відданість своїй Батьківщині.

На аверсі монети на дзеркальному тлі розміщено стилізовану композицію, що символізує енергетичну систему України. Її втілено в образі соняшника, кожна пелюстка якого, неначе ліхтар, осяює світлом нашу країну. Він сяє, попри ворожі ракетні обстріли, як схід сонця, що обов'язково настане після найстрашнішої ночі. Обабіч соняшника – напис УКРАЇНА (ліворуч) та малий Державний Герб України (праворуч).

На реверсі монети розміщено стилізований тризуб, який під час обертання монети трансформується в літеру “Е”, що складається з трьох сяючих брил і є першою літерою слова “енергетика”. Композиція присвячена всім енергетикам – нашим “воїнам світла”, які невтомно та самовіддано працюють, повертаючи світло і тримаючи енергетичний фронт України.

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами: номінал монети - П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ, рік карбування монети – 2023 та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

100 років Національному науковому центру “Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса”

Введено в обіг
28 вересня 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
30 000

Автори дизайну
Тетяна Балута,
Святослав Іваненко

Скульптор
Володимир Атаманчук

Пам'ятна монета присвячена одній з найстаріших державних експертних установ України, що розпочала свою діяльність у 1923 році як Кабінет науково-судової експертизи, – Національному науковому центру “Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса”. Зараз цей науковий і дослідницький центр виконує надзвичайно важливу місію у сфері забезпечення правосуддя в державі та здійснює вагомий внесок у розвиток наукових досліджень та експертизи. Зокрема, працюючи над збиранням доказів злочинів, заподіяних країною-агресором проти українського цивільного населення, а саме експертизою зруйнованих об'єктів, встановленням розміру збитків, генетичними дослідженнями тощо, він забезпечує свою частку внеску в нашу спільну Перемогу.

На аверсі монети розміщено: малий Державний Герб України, написи: УКРАЇНА та рік карбування монети 2023 (угорі); ліворуч – зображення у вигляді відбитка пальця і бінарного коду навколо нього, що символізує цифрову обробку інформації та пошуку даних під час проведення судово-медичних досліджень, унизу під ним – логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України та напис СУМЛІННЕ СЛУЖІННЯ ІСТИНІ; праворуч зображено портрет М. С. Бокаріуса – одного із засновників судової медицини і криміналістики в нашій країні, унизу під яким – номінал монети 5 та графічний символ гривні ₴.

На реверсі монети розміщено логотип установи, написи: НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР / ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ (по колу), ІМ. ЗАСЛ. ПРОФ. / М. С. БОКАРІУСА та 100 / РОКІВ / ЗАСНУВАННЯ (у центрі праворуч).

Український борщ

Введено в обіг
29 вересня 2023 року

Номінал, грн
10 | 5

Метал, проба
Срібло, 925 | Нейзильбер

Маса, г
31,1 | 16,5

Діаметр, мм
38,6 | 35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед | Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий із заглибленими написами* | Рифлений

Тираж, шт.
2 500 | До 75 000

Художник
Миколай Кочубей

Скульптор
Володимир Атаманчук

Пам'ятні монети присвячені українській традиційній першій страві. Світ наповнений кулінарними шедеврами, та самотньою стравою, що найповніше передає смак і багатовікову культуру України, є український борщ. Для українців борщ – це більше, ніж просто страва. З плином часу український борщ отримав визнання в усьому світі, ставши символом української кухні і втіленням української традиції. Борщ шанують усюди, а рецепт приготування передають із покоління в покоління.

У 2022 році ЮНЕСКО внесла український борщ до переліку об'єктів нематеріальної культурної спадщини, яка потребує охорони, що покликане поширювати знання про культурні та гастрономічні традиції України по всьому світу.

На аверсі срібної монети розміщено: угорі малий Державний Герб України, ліворуч і праворуч від якого написи півколом: УКРАЇНА, рік карбування монети – 2023; номінал монети – 10 / ГРИВЕНЬ; у центрі зображено господиню під час приготування українського борщу на тлі печі, що символізує

неперервність життя народу, тепло, затишок, добробут, родинне щастя, оздоблену орнаментом за трипільським мотивом, який уособлює вікову історію і традицію приготування борщу.

На аверсі монети з нейзильберу повторюється загальна композиція аверсу срібної монети: угорі розміщено малий Державний Герб України, ліворуч і праворуч від якого написи півколом: УКРАЇНА, рік карбування монети – 2023; номінал монети – 5 / ГРИВЕНЬ; унизу – логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України; у центрі зображено господиню під час приготування українського борщу на тлі печі, оздобленої орнаментом за трипільським мотивом.

На реверсі монет розміщено стилізовану композицію, що наповнена традиційним українським колоритом та побутом: у центрі зображено тарілку з борщем, що неначе “бухливе озеро” символізує глибинну українську культуру і традиції, напис – БОРЩ (елемент оздоблення – тамподрук).

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами позначення металу та його проби – Ag 925, маси в чистоті – 31,1 і логотипом Банкотно-монетного двору Національного банку України. Елемент оздоблення монети – тамподрук.

Захисниці

Введено в обіг
02 жовтня 2023 року

Номінал, грн
10 | 5

Метал, проба
Срібло, 925 | Нейзильбер

Маса, г
31,1 | 16,5

Діаметр, мм
38,6 | 35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед | Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий із заглибленими написами* | Рифлений

Тираж, шт.
До 2 500 | До 50 000

Художник
Марина Куц

Скульптор
Анатолій Демяненко

Пам'ятні монети присвячені українським жінкам. Вони руйнують стереотипи, тримають оборону на фронті та в тилу: воюють, працюють, годують, волонтерять, моляться, чекають, кохають та захищають наші родини, свою Батьківщину, наближаючи всіх нас до Перемоги.

На аверсі срібної монети на дзеркальному тлі розміщено: символічну композицію, що демонструє відважність та волелюбність, щирість та водночас ніжність, дбайливість українських жінок, втілених в образах матері та захисниці, які під час війни взяли на себе величезну відповідальність – бути на захисті Батьківщини та водночас залишатися дружиною, господинею і матір'ю (у центрі); угорі напис УКРАЇНА (півколом), ліворуч від якого зображено стилізовані орнаменти української вишивки, номінал – 10 та графічний символ гривні ₴; праворуч – малий Державний Герб України, оздоблений стилізованими орнаментами української вишивки, та рік карбування монети 2023.

На аверсі монети з нейзильберу повторюється загальна композиція аверсу срібної монети: у центрі на дзеркальному тлі зображені символічні образи матері та захисниці; угорі напис УКРАЇНА (півколом), ліворуч від якого зображено логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України, оздоблений стилізованими орнаментами української вишивки, номінал – 5 та графічний символ гривні ₴; праворуч – малий Державний Герб України, оздоблений стилізованими орнаментами української вишивки, та рік карбування монети 2023.

На реверсі монет на дзеркальному тлі розміщено композицію, що символізує жіночність українок-захисниць: ліворуч стилізовані хвилі жіночого волосся, заплетеного у косу, як символ накопичення життєвої сили, необхідної для здоров'я і духовного розвитку; праворуч зображено абрис жіночної фігури в плахті як символ жіночої ініціації (елемент оздоблення – тамподрук).

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами позначення металу та його проби – Ag 925, маси в чистоті – 31,1 і логотипом Банкотно-монетного двору Національного банку України. Елемент оздоблення монети – тамподрук.

Українська мова

Введено в обіг

27 жовтня 2023 року | 29 листопада 2023 року

Номінал, грн

10 | 5

Метал, проба

Срібло, 925 | Нейзильбер

Маса, г

31,1 | 16,5

Діаметр, мм

38,6 | 35,0

Категорія якості карбування

Спеціальний
анциркулейтед | Спеціальний
анциркулейтед

Гурт

Гладкий із
заглибленими
написами* | Рифлений

Тираж, шт.

5 000 | До 75 000

Художники

Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптор

Володимир Дем'яненко

Пам'ятні монети присвячені українській мові. Мова – не лише засіб спілкування, але й носій багатої культурної спадщини, це частина нашого генетичного коду. Саме мова в надскладний момент історії України стала фундаментом нашого єднання, нашою зброєю. Сьогодні українською мовою промовляє дух свободи, який вражає весь світ.

На аверсі монет розміщено: стилізовану літеру **І** із соловейком, що символізує мелодійність та співучість української мови, у центрі літери – малий Державний Герб України; на дзеркальному тлі монет розміщено текстуру із контурів літер української абетки, що асоціативно нагадує гніздо, яке є символом дому та оберегом родини; унизу на монеті зі срібла – номінал 10

та графічний символ гривні **₴**, рік карбування монети – 2023; на монеті з нейзильберу – напис **УКРАЇНА**, номінал 5 та графічний символ гривні **₴**.

На реверсі монет розміщено стилізовану композицію, що складається з літер української абетки; у композиції виділені літери **Г, Ї, Є, І** (на срібній монеті – позолочені), що вирізняють українську мову фонетично і графічно серед культур, що послуговуються кирилицею. Серед фактурних літер композиції вирізняються літери **У, К, Р, А, Ї, Н, И**, що в поєднанні зі словами **НАША МОВА** утворюють вислів “**наша мова України**”. Елементи композиції реверсу підкреслюють інтеграцію мови в сучасні гаджети, цифрові пристрої, інформаційні мережі.

*Гурт монети – гладкий із заглибленими написами: **УКРАЇНА**, позначення металу та його проби – **Ag 925**, маси в чистоті – **31,1** і логотипом Банкотно-монетного двору Національного банку України. Елемент оздоблення монети – локальна позолота (вміст золота в чистоті не менше ніж 0,0002 г).

Рік Дракона

Введено в обіг
24 листопада 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
80 000

Художник
Марина Куц

Скульптор
Володимир Дем'яненко

Пам'ятна монета присвячена одній із тварин дванадцятирічного східного календаря.

На аверсі монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, праворуч від якого напис півколом УКРАЇНА; на дзеркальному тлі по колу зображені 12 символів східного календаря, у центрі кола – стилізований годинник зі стрілкою, що вказує на дракона – символ року, під стрілкою – 2024; унизу ліворуч напис півколом 5 ГРИВЕНЬ; на матовому тлі зображені стилізовані під українську витинанку символи кожної пори року: сніжинка (угорі), квітка (праворуч), ягода (унизу), листок (ліворуч);

логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч над символом тигра).

На реверсі монети зображено стилізований символ східного календаря 2024 року – дракона, закомпонованого в трикутник, що є символом чоловічого начала та стихії вогню; праворуч на драконі – шеврон Збройних Сил України як символ мужності та сили українських захисників. Дракона оточують по колу стилізовані символи, притаманні кожній порі року: сніжинки (угорі праворуч), квітки (унизу праворуч), плоди (унизу ліворуч), гілки (угорі ліворуч).

Країна супергероїв. Дякуємо волонтерам!

Введено в обіг
04 грудня 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
До 50 000

Художник
Олександр Резніков

Скульптори
Володимир Атаманчук,
Володимир Дем'яненко

Пам'ятна монета присвячена українським волонтерам. Вони донатять, організовують збори коштів, здобувають і доставляють техніку, спорядження, продукти, ліки, шукають і знаходять шляхи для вирішення найнагальніших потреб захисників та захисниць України. Своєю залученістю, турботою, наполегливістю і просто щирою посмішкою вони посилюють наше військо, допомагають чинити гідний опір ворогу. Натхненні серця, що не знають втоми, справжні супергерої – волонтери.

На аверсі монети розміщено: у центрі на дзеркальному тлі – стилізоване зображення рук

під час плетіння маскувальної сітки, що символічно розкриває волонтерство як одну з багатьох форм допомоги, всебічної підтримки та є втіленням сили і єдності нації в часи надважких випробувань; угорі – малий Державний Герб України; написи півколом: рік карбування монети 2023, УКРАЇНА (унизу ліворуч), П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ (унизу праворуч); логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На реверсі монети розміщено стилізовану карту України у вигляді маскувальної сітки як символу об'єднаної країни, що “переплетена” та згуртована задля досягнення спільної мети – Перемоги.

Країна супергероїв. Дякуємо залізничникам!

Введено в обіг
14 грудня 2023 року

Номінал, грн
5

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
До 50 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Пам'ятна монета присвячена працівникам залізничного транспорту України, яких заслужено називають “залізними” людьми. Адже в складні для країни часи українські залізничники довели свою професійність і відданість Україні. З перших днів повномасштабного вторгнення залізниця стала “дорогою життя” для мільйонів українців, змушених евакуюватися до безпечніших регіонів, сталевим шляхом, що з'єднує Україну з європейськими країнами-партнерами, важливою логістичною артерією для перевезення стратегічно важливих для населення і держави вантажів.

На аверсі монети розміщено стилізований тризуб, контури якого окреслено зображенням залізничних колій. У центрі на дзеркальному тлі – логотип

Банкотно-монетного двору Національного банку України, рік карбування монети 20 / 23; угорі – малий Державний Герб України, номінал монети 5 та графічний знак гривні ₴; напис УКРАЇНА (ліворуч).

На реверсі монети зображено потяг, стилізований логотипом Укрзалізниці, що виривається з оточення; обабіч потягу – символічна композиція, що містить гострі вістря, спрямовані на нього; угорі напис ДЯКУЄМО ЗАЛІЗНИЧНИКАМ! Мотив реверсу ілюструє реальні події початку повномасштабного вторгнення, коли на межі Херсонської та Запорізької областей українські залізничники, ризикуючи власним життям, рятували людей. Навздогін і напереріз потягу танки агресора намагалися зупинити евакуацію мирного населення.

Набір із трьох срібних монет “Щедрик – колядка дзвонів”

Введено в обіг
21 грудня 2023 року

Номінал кожної монети, грн
10

Метал
Срібло, 999

Маса кожної монети, г
31,1

Діаметр кожної монети, мм
У формі дзвоника

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт кожної монети
Гладкий

Тираж набору, шт.
До 5 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптори
Володимир Дем'яненко,
Анатолій Демяненко

Набір із трьох срібних пам'ятних монет присвячений одному з національних музичних символів – всесвітньовідомій колядці “Щедрик” в обробці Миколи Леонтовича. Українська республіканська капела під проводом видатного диригента Олександра Кошиця як культурний представник України з 1919 до 1924 року дала понад 600 концертів у світових музичних центрах. Перлиною репертуару хору був “Щедрик”, який 05 жовтня 1922 року прозвучав у найпрестижнішому залі Нью-Йорка – Карнегі-холі. Згодом американський диригент українського походження Пітер Вільговський написав новий текст “Щедрика” та поклав мелодію на “мову” симфонічного оркестру. Так з'явилася “Колядка дзвонів” (Carol of the Bells), що стала однією з найпопулярніших різдвяних пісень у світі, мелодика якої нагадує передзвін.

На аверсі монет із набору розміщено: унизу – рік карбування 20 / 23, малий Державний Герб України, напис УКРАЇНА, номінал 10 та графічний знак гривні ₴, на двох монетах розміщено рядки з пісень “Щедрик” та “Колядка дзвонів” (Carol of the Bells) українською й англійською мовами; над написами: логотип Банкнотно-монетного двору Національного банку України,

позначення металу та його проби Ag 999, маса кожної монети в чистоті 31,1; у центрі двох монет зображено збірні композиції янголів як символу чистоти і сили, Божої допомоги, захисту та світлого свята Різдва, над янголами розміщено написи ТРИУМФ “ЩЕДРИКА” та TRIUMPHANT CAROL OF THE BELLS; на центральній монеті зображено вертеп з різдвяною зіркою (елемент оздоблення – локальна позолота) – культурний феномен, що втілює глибокі історичні українські традиції.

На реверсі двох монет зображено стилізовані прапори України і США (елемент оздоблення – тамподрук), композиції з історичних культових споруд Києва / Нью-Йорка (унизу) та золотисте мереживне тло з дзвониками, що символізує наповнення простору чарівними звуками мелодії колядки (елемент оздоблення – локальна позолота); на центральній монеті зображено стилізовану композицію виконання хором пісні під керуванням диригента, над хором – силует ластівки – головного персонажу твору; під композицією розміщено нотний стан із початковими нотами мелодії; написи: ПЕРШЕ ВИКОНАННЯ “ЩЕДРИКА” У КАРНЕГІ-ХОЛІ ПІД ОРУДОЮ / ДИРИГЕНТА ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ / 1922 (унизу).

Елементи оздоблення монет: локальна позолота (вміст золота в чистоті в наборі не менше ніж 0,003 г), тамподрук, вставки кубічного оксиду цирконію діаметром 1,5 мм.

Банкноти і монети України

Архистратиг Михаїл

Введено в обіг
26 грудня 2023 року

Номінал, грн
10

Метал
Срібло, 999

Маса, г
31,1

Діаметр, мм
38,6

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий із заглибленими написами*

Тираж, шт.
До 10 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Пам'ятна монета присвячена архангелу, який є одним із найшанованіших біблійних персонажів та іменується як архистратиг-головнокомандуючий. Архангел Михаїл – незмінний борець із силами зла, захисник віри, покровитель воїнів, які борються за праведне діло та захищають добро. Архистратиг Михаїл – “небесний оборонець” українського війська. Шанобливе ставлення до архистратига Михаїла зберігається з великокнязівських часів до наших днів – він став символом небесного захисту влади київських князів, пізніше це шанування зафіксовано не тільки топонімічно – у назвах церковних споруд, а й геральдично – на гербах Києва, Київського воєводства, Київської губернії. Сьогодні його образ присутній в атрибутиці українських десантників і знову уособлює боротьбу із силами зла.

На **аверсі** монети розміщено: угорі малий Державний Герб України, під яким напис – УКРАЇНА, по колу, на тлі патерну зі стилізованих давньоруських київських гривен – вагової, лічильної та монетної одиниці, зображено стилізований лавровий вінок, унизу номінал – 10 та графічний символ гривні ₴; у центрі у восьмикутному картуші на дзеркальному тлі зображено логотип, під яким написи: НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК УКРАЇНИ / 2023.

На **реверсі** монети на дзеркальному тлі зображено архистратига Михаїла (елемент оздоблення – локальна позолота); по колу розміщено напис: ...ЗА НАС І ДУШІ ПРАВЕДНИХ, І СИЛА АРХІСТРАТИГА МИХАІЛА (рядки з поеми Т. Г. Шевченка “Гайдамаки”) – використано шрифт “ChebanykSansN.2017 © VasyIChеbanyk”.

* Гурт монети – гладкий із заглибленими написами позначення металу та його проби – Ag 999, маси в чистоті – 31,1 і логотипом Банкнотно-монетного двору Національного банку України.

Елемент оздоблення: локальна позолота, вміст золота в чистоті не менше ніж 0,0001 г.

Набір із двох пам’ятних монет “Володимирський собор у м. Київ”

Введено в обіг
27 грудня 2023 року

Номінал кожної монети, грн
10

Метал
Срібло, 925

Маса кожної монети, г
31,1

Діаметр кожної монети, мм
38,6

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт кожної монети
Гладкий із заглибленими написами*

Тираж набору, шт.
2 500

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптори
Анатолій Демяненко,
Роман Чайковський

Набір із двох пам’ятних монет присвячений одній з архітектурних перлин Києва національного значення – Володимирському собору. Побудований у неовізантійському стилі, він привертає увагу як своєю історією, так і внутрішнім розписом – справжнім шедевром мистецтва. На спорудження собору, яке тривало 20 років – із 1862 до 1882 року, було зібрано значну кількість пожертв. Більше 10 років продовжувалися роботи над внутрішнім оздобленням храму, унікальні розписи є його основною цінністю, завдяки яким собор отримав статус пам’ятки культури. На стінах храму зображено не тільки образи святих, але й історичні сюжети: хрещення князя Володимира, хрещення киян, а також портрети історичних осіб.

На **аверсі** монет із набору розміщено: угорі – напис УКРАЇНА, малий Державний Герб України; унизу – номінал монет 10 та графічний символ гривні ₴, рік карбування 2023; у центрі розміщено фрагменти центральних воріт собору, на яких зображено княгиню Ольгу та князя Володимира, ліворуч і праворуч від них – серафими, чиї зображення розміщені на центральному куполі собору (використано тамподрук).

На **реверсі** монет із набору зображено: у центрі – Володимирський собор / образ Богоматері з немовлям над іконостасом (лазерне матування), обабіч – фрагменти розпису колон і арок собору; унизу розміщено написи: ВОЛОДИМИРСЬКИЙ / СОБОР / 1862–1882.

* Гурт монет – гладкий із заглибленими написами позначення металу та його проби – Ag 925, маси в чистоті – 31,1 і логотипом Банкотно-монетного двору Національного банку України.

Елементи оздоблення монет: локальна позолота (вміст золота в чистоті в монетах набору не менше ніж 0,001 г), тамподрук, лазерне матування.

Пам'ятні монети, введені в обіг у 2023 році

№	Найменування	Серія	Метал	Номінал	Дата введення в обіг
1	Василь Кричевський	Видатні особистості України	Нейзильбер	2 гривні	24 січня 2023
2	Чорнобиль. Відродження. Рись євразійська	Флора і фауна України	Нейзильбер	5 гривень	26 квітня 2023
3	Павло Скоропадський	Видатні особистості України	Нейзильбер	2 гривні	30 травня 2023
4	Народжений в Україні	Інші монети	Срібло (Ag 925)	5 гривень	01 червня 2023
5	Народжений в Україні	Інші монети	Нейзильбер	5 гривень	01 червня 2023
6	Сміливість бути. UA	Безсмертна моя Україно	Срібло (Ag 925)	10 гривень	23 серпня 2023
7	Сміливість бути. UA	Безсмертна моя Україно	Нейзильбер	5 гривень	23 серпня 2023
8	Набір із двох срібних монет "Дружба та братство – найбільше багатство"	Безсмертна моя Україно	Срібло (Ag 999)	10 гривень	24 серпня 2023
9	Воєнна розвідка України	Інші монети	Нейзильбер	5 гривень	05 вересня 2023
10	Країна супергероїв. Дякуємо енергетикам!	Безсмертна моя Україно	Нейзильбер	5 гривень	26 вересня 2023
11	100 років Національному науковому центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"	Інші монети	Нейзильбер	5 гривень	28 вересня 2023
12	Український борщ	Українська спадщина	Срібло (Ag 925)	10 гривень	29 вересня 2023
13	Український борщ	Українська спадщина	Нейзильбер	5 гривень	29 вересня 2023
14	Захисниці	Безсмертна моя Україно	Срібло (Ag 925)	10 гривень	02 жовтня 2023
15	Захисниці	Безсмертна моя Україно	Нейзильбер	5 гривень	02 жовтня 2023
16	Українська мова	Духовні скарби України	Срібло (Ag 925)	10 гривень	27 жовтня 2023
17	Рік Дракона	Східний календар	Нейзильбер	5 гривень	24 листопада 2023
18	Українська мова	Духовні скарби України	Нейзильбер	5 гривень	29 листопада 2023
19	Країна супергероїв. Дякуємо волонтерам!	Безсмертна моя Україно	Нейзильбер	5 гривень	04 грудня 2023

№	Найменування	Серія	Метал	Номінал	Дата введення в обіг
20	Країна супергероїв. Дякуємо залізничникам!	Безсмертна моя Україно	Нейзильбер	5 гривень	14 грудня 2023
21	Набір із трьох срібних монет "Щедрик – колядка дзвонів"	Українська спадщина	Срібло (Ag 999)	30 гривень	21 грудня 2023
22	Архістратиг Михаїл	Інші монети	Срібло (Ag 999)	10 гривень	26 грудня 2023
23	Набір із двох пам'ятних монет "Володимирський собор у м. Київ"	Пам'ятки архітектури України	Срібло (Ag 925)	20 гривень	27 грудня 2023

Сувенірна продукція 2023 року випуску

Пам'ятна банкнота “ПАМ’ЯТАЄМО! НЕ ПРОБАЧИМО!” (у сувенірній упаковці)

Банкотно-монетний двір Banknote Printing and Minting Works

Дата випуску
23 лютого 2023 року

Номинал, грн
20

Розмір банкноти, мм
80x165

Тираж, шт.
200 000

Художник
Володимир Таран

Пам'ятна банкнота введена в обіг на відзначення стійкості, незламності, героїзму та сили духу українського народу, які він виявляє у боротьбі проти збройної агресії росії.

24 лютого 2022 року росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, оголосивши проведення “спеціальної військової операції”. Дії агресора, який масово та жорстоко вбиває цивільне населення, завдає нещадних артилерійських обстрілів та авіаударів, руйнує інфраструктуру та знищує населенні пункти, викликають шок у всьому цивілізованому світі!

Україна відстоює свою незалежність, суверенітет, територіальну цілісність і право на життя! Наша Перемога – це перемога добра, справедливості, демократії; перемога світла над темрявою!

Пам'ятна банкнота номіналом 20 гривень 2023 року випуску з підписом Голови Національного банку України Андрія Пишного серії ЗС з номерами 0000001–0300000; містить елементи захисту чинного номінального ряду банкнот та додаткові оптично-змінні елементи захисту.

Основне зображення лицьового боку пам'ятної банкноти: українські військові встановлюють Державний Прапор України (фото “Українські воїни підіймають прапор” автора Олександра Смірнова) на тлі фрагментів карти України та прапорів країн, які підтримують Україну.

Основне зображення зворотного боку пам'ятної банкноти: стилізована композиція, що уособлює фізичні страждання та духовні переживання українців в окупації – зв'язані руки за спиною на тлі полотна, за яким вгадується постать зі слідом від кулі у вигляді маку (автор дизайну Сергій Мішакін), обабіч якого – стилізовані крила з полум'я свічок; угорі на тлі абрисів зруйнованих будівель – терновий вінок, символ мучеництва, праворуч від якого – захисний елемент, кольорова композиція, що поєднує зображення калини та протитанкового їжака.

Пам'ятна банкнота "ПАМ'ЯТАЄМО! НЕ ПРОБАЧИМО!" (у конверті)

Дата випуску
23 лютого 2023 року

Номінал, грн
20

Розмір банкноти, мм
80x165

Тираж, шт.
99 952

Художник
Володимир Таран

Пам'ятна банкнота введена в обіг на відзначення стійкості, незламності, героїзму та сили духу українського народу, які він виявляє у боротьбі проти збройної агресії росії.

24 лютого 2022 року росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, оголосивши проведення "спеціальної військової операції". Дії агресора, який масово та жорстоко вбиває цивільне населення, завдає нещадних артилерійських обстрілів та авіаударів, руйнує інфраструктуру та знищує населенні пункти, викликають шок у всьому цивілізованому світі!

Україна відстоює свою незалежність, суверенітет, територіальну цілісність і право на життя! Наша Перемога – це перемога добра, справедливості, демократії; перемога світла над темрявою!

Пам'ятна банкнота номіналом 20 гривень 2023 року випуску з підписом Голови Національного банку України Андрія Пишного серії ЗС з номерами 0000001–0300000; містить елементи захисту чинного номінального ряду банкнот та додаткові оптично-змінні елементи захисту.

Основне зображення лицьового боку пам'ятної банкноти: українські військові встановлюють Державний Прапор України (фото "Українські воїни підіймають прапор" автора Олександра Смірнова) на тлі фрагментів карти України та прапорів країн, які підтримують Україну.

Основне зображення зворотного боку пам'ятної банкноти: стилізована композиція, що уособлює фізичні страждання та духовні переживання українців в окупації – зв'язані руки за спиною на тлі полотна, за яким вгадується постать зі слідом від кулі у вигляді маку (автор дизайну Сергій Мішакін), обабіч якого – стилізовані крила з полум'я свічок; угорі на тлі абрисів зруйнованих будівель – терновий вінок, символ мучеництва, праворуч від якого – захисний елемент, кольорова композиція, що поєднує зображення калини та протитанкового їжака.

Пам'ятна медаль “Місто героїв – Волноваха”

Дата випуску
28 лютого 2023 року

Номінал, грн
–

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
До 100 000

Художник
Марина Куц

Скульптор
Володимир Дем'яненко

Програмне
моделювання
Юрій Лук'янов

Пам'ятна медаль присвячена відзначенню подвигу, масового героїзму та стійкості громадян, виявлених під час захисту міста Волноваха від збройної агресії росії проти України.

До міста війна “прийшла” ще у травні 2014 року, а під час повномасштабного вторгнення воно опинилося на лінії фронту, де точилися запеклі бої.

Волноваха розташована на важливих шляхах сполучення Маріуполь – Донецьк та Маріуполь – Запоріжжя, тому була ласим шматком для російських окупантів. У результаті нещадних авіаударів та артилерійських обстрілів у місті зруйновано всю інфраструктуру, саме воно практично знищене та окуповане.

На аверсі медалі розміщено: угорі – напис УКРАЇНА (півколом), під яким – малий Державний Герб України та рік карбування медалі – 2023 (вертикально на тлі

мапи); у центрі на дзеркальному тлі написи: МІСТО / ВОЛНОВАХА / ГЕРОЇВ, у написі слова “Волноваха” літеру “н” замінює фрагмент залізничної колії, яка досягає малого Державного Герба України та символізує прагнення міста повернутися додому, в Україну; стилізовані фрагменти мап міст – Донецька (угорі), Маріуполя (унизу); логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (унизу праворуч).

На реверсі медалі розміщено стилізовану композицію: образ українського воїна (ліворуч) та стилізовані елементи герба Волновахи: на тлі округлої лінії (символізує розташування Волновахи на одній з найвищих місцин Приазовської височини) і хвилястої смуги з фонтанами (означає річку Волноваху, назву якої виводять від великої кількості джерел) – птах у польоті та його дзеркальна тінь, що символізує впевненість у звільненні міста.

Пам'ятна медаль “Місто героїв – Охтирка”

Дата випуску
28 лютого 2023 року

Номінал, грн
–

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
До 100 000

Художник
Марина Куц

Програмне
моделювання
Юрій Лук'янов

Пам'ятна медаль присвячена місту, яке прийняло на себе величезний удар із перших днів повномасштабного вторгнення, опинилося в оточенні російських військ, зазнало численних авіаційних і ракетних обстрілів, але чинило такий потужний героїчний спротив, що ворогам не вдалося його окупувати.

Охтирка вистояла і стала непереборним форпостом для подальшого просування ворожої армії на Слобожанському напрямку вглиб України.

Незважаючи на шалений тиск ворога, руйнування 80% інфраструктури міста, люди без тепла, води та електроенергії знаходили сили знову і знову розчищати місто від наслідків бомбардувань та наближати його звільнення.

На аверсі медалі розміщено: угорі, на тлі стилізованого сяючого сонця з блискавками (символізують покарання для агресорів) – малий

Державний Герб України, під яким птах як символ звільнення та написи півколом: УКРАЇНА (ліворуч), ОХТИРКА (праворуч); унизу – стилізована композиція: місто, що зазнає ворожих бомбардувань, праворуч – слід від ракети, що влучає в будівлю міської ради, ліворуч – житловий будинок, за яким грається дитина; на тлі композиції написи: 2023 / МІСТО / ГЕРОЇВ; логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі медалі на дзеркальному тлі зображено стилізовану композицію, що символічно представляє сьогодення крізь призму твору уродженця Охтирки Івана Багряного “Тигролови”, у якому утверджується мужність, здатність перемагати: український захисник – новітній мисливець за “хижаками”, над яким сяє сонце, та написи: СМІЛИВІ (ліворуч вертикальний) ЗАВЖДИ (угорі) МАЮТЬ (праворуч) ЩАСТЯ (унизу).

Пам'ятна медаль “Місто героїв – Миколаїв”

Дата випуску
28 березня 2023 року

Номінал, грн
–

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
До 100 000

Художник
Наталія Фандікова

Скульптори
Володимир Атаманчук,
Володимир Дем'яненко

Програмне
моделювання
Юрій Лук'янов

Пам'ятна медаль присвячена відзначенню подвигу та стійкості мешканців міста корабелів, яке стало справжньою фортецею на шляху російських загарбників на півдні України.

З перших днів повномасштабного вторгнення росіяни намагалися захопити Миколаїв, але після кількох невдалих штурмів, спроб оточення, оволодіння Миколаївським аеропортом та аеродромом Кульбакине почали бомбардувати й обстрілювати місто, завдавши непоправних втрат людським долям та матеріальних збитків місту – багато будівель було не тільки пошкоджено, а й зруйновано дощенту.

Згуртувавшись, підтримуючи одне одного, мешканці тримають оборону, захищають і відновлюють місто. А ще, навіть у цю важку годину, спільними зусиллями оберігають його живу перлину – Миколаївський зоопарк.

На **аверсі** медалі розміщено: угорі написи – 2023 / УКРАЇНА, унизу – малий Державний Герб України, у центрі, на тлі стилізованої карти міста, рядки з історичного роману Ліни Костенко “Берестечко”: Я ЗНАЮ ГРАМОТУ СВОБОДИ – / ЇЇ ПІДПISУЮТЬ МЕЧІ! / ЛІНА КОСТЕНКО; стилізовану композицію, яка підкреслює, що Миколаїв – місто суднобудування та морський порт; праворуч – будівля єдиного в країні Миколаївського музею суднобудування; логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (ліворуч).

На **реверсі** медалі на дзеркальному тлі напис – МІКОЛАЇВ / МІСТО ГЕРОЇВ, що ділить поле медалі надвоє: у верхній частині розміщена дзеркальна композиція, що символізує спротив російському окупанту, попри значні руйнації, у нижній – стилізована панорама міста з його історичними й археологічними пам'ятками.

Пам'ятна медаль “Місто героїв – Чернігів”

Дата випуску
28 березня 2023 року

Номінал, грн
–

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
До 100 000

Художник
Наталія Фандікова

Скульптори
Анатолій Демяненко,
Святослав Іваненко

Програмне
моделювання
Юрій Лук'янов

Пам'ятна медаль присвячена відзначенню подвигу, масового героїзму та стійкості громадян міста, яке з перших годин вторгнення рф в Україну перебувало під цілодобовими обстрілами.

Саме Чернігів, одне з найдавніших міст України, стало одним із перших, куди намагалися вдертися ворожі війська, але завдяки об'єднаному спротиву всіх складових оборони захопити його окупантам не вдалося.

Після невдалих спроб захопити місто росіяни підірвали мости та почали його рівняти із землею, внаслідок обстрілів пошкоджено багато цивільних об'єктів, зокрема шкіл і дитсадків, чимало житлових будинків зруйновано вщент. Тривалий час у Чернігові не було електропостачання, води, тепла, газу, бракувало їжі, але завдяки згуртованості,

підтримці та взаємодопомозі місцеві жителі вистояли.

На аверсі медалі розміщено: угорі написи – 2023 / УКРАЇНА, унизу – малий Державний Герб України, у центрі, на тлі стилізованої карти міста, рядки з поезії Ліни Костенко: ШМАТОК ЗЕМЛІ, ТИ ЗВЕШСЯ УКРАЇНОЮ. / ТИ БУВ ДО НАС. ТИ БУДЕШ ПІСЛЯ НАС. / ЛІНА КОСТЕНКО; стилізовану композицію з історичних культових споруд міста; логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (ліворуч).

На реверсі медалі на дзеркальному тлі розміщено напис – ЧЕРНІГІВ / МІСТО ГЕРОЇВ, що ділить поле медалі надвое: у верхній частині – дзеркальна композиція, що символізує спротив російським окупантам, попри руйнацію; у нижній – стилізована панорама міста з його історичними будівлями.

Ролик обігових пам'ятних монет “Сили підтримки Збройних Сил України”

Дата випуску
19 травня 2023 року

Номінал ролика, грн
250

Метал
Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Діаметр (кожної монети), мм
23,5

Категорія якості карбування
(кожної монети)
Анциркулейтед

Гурт (кожної монети)
Рифлений

Тираж ролика, шт.
20 000

Художники
Володимир Дем'яненко,
Ольга Коваленко

Скульптори
Володимир Дем'яненко,
Володимир Атаманчук

Ролик обігових пам'ятних монет присвячений окремому роду сил Збройних Сил України – Силам підтримки, на який покладається оперативне забезпечення інженерної підтримки, радіаційного, хімічного та біологічного захисту, топографічного та гідрометеорологічного забезпечення військ.

На сувенірному папері, у який запаковано кожний ролик, розміщено написи: БАНКНОТНО-МОНЕТНИЙ ДВІР НБУ, логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України / ОБІГОВА ПАМ'ЯТНА МОНЕТА / СИЛИ ПІДТРИМКИ / ЗСУ; номінал 250 та графічний символ гривні ₴, 25 ШТУК; зображено емблему Сил підтримки ЗСУ

та стилізовану старовинну оборонну споруду – палісад.

На **аверсі** монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі, в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На **реверсі** монети розміщено емблему Сил підтримки ЗСУ; по колу написи: СИЛИ ПІДТРИМКИ ЗСУ – ЗАВЖДИ ПОРУЧ (угорі).

Пам'ятна медаль “Маріупольський драмтеатр – місце невимовного болю”

Дата випуску
30 травня 2023 року

Номінал, грн
–

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
30 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптори
Святослав Іваненко,
Володимир Дем'яненко

Пам'ятна медаль присвячена одній з найтрагічніших сторінок, що увійшла в історію жорстоких злочинів російської армії проти цивільного населення України. Свідком злочину став Маріупольський драмтеатр, який навесні 2022 року заповнився не глядачами вистав, а сотнями маріупольців, котрі сховалися від російських бомбардувань. Але ворог, нехтуючи законами ведення війни, 16 березня цілеспрямовано скинув надпотужну авіабомбу на театр, під завалами якого загинули сотні людей – переважно жінок, дітей, літніх людей. Пам'ятаємо!

На аверсі медалі розміщено: на дзеркальному тлі малий Державний Герб України та вертикальний напис УКРАЇНА (унизу ліворуч), рік карбування медалі – 20 / 23 (праворуч); у центрі на дзеркальному тлі абрису образу Божої Матері, яка тримає

на розпростертих руках омофор, зображено неканонічний образ Богородиці, яка від горя і розпуки закрила обличчя руками, з-під її долонь течуть сльози, що збільшуються донизу; угорі обабіч фігури на матовому тлі, що символізує руйнування міста, написи: МІСТО (ліворуч) МАРІЇ (праворуч); логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (унизу праворуч).

На реверсі медалі розміщено стилізовану композицію: на дзеркальному тлі, що символізує вибух авіабомби, під прицілом будівля театру, перед фасадами якої написано великими літерами російською мовою ДЕТИ, півколом написи – МАРИУПОЛЬСЬКИЙ (угорі ліворуч) ДРАМТЕАТР (унизу праворуч).

Ролик обігових пам'ятних монет “ППО – надійний щит України” (у ролику 25 монет)

Дата випуску
04 серпня 2023 року

Номінал ролика, грн
250

Метал
Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Діаметр (кожної монети), мм
23,5

Категорія якості карбування
(кожної монети)
Анциркулейтед

Гурт (кожної монети)
Рифлений

Тираж ролика, шт.
20 000

Дизайн
Тетяна Балута,
Володимир Дем'яненко

Скульптор
Володимир Дем'яненко

Ролик обігових пам'ятних монет присвячений протиповітряній обороні України. На сьогодні протиповітряна оборона України є надзвичайно важливим елементом безпеки військових і цивільних об'єктів України та вагомою складовою системи національної безпеки країни.

Щодня сили протиповітряної оборони, до яких належать воїни зенітних ракетних військ Повітряних Сил, Сухопутних військ та Військово-Морських Сил, авіації та радіотехнічних військ Повітряних Сил Збройних Сил України, інші підрозділи протиповітряної оборони сил оборони України, з початку повномасштабного вторгнення в Україну віддано та героїчно відбивають повітряні атаки ворожих ракет і дронів.

На сувенірному папері, у який запаковано кожний ролик, розміщено написи: БАНКНОТНО-МОНЕТНИЙ

ДВІР НБУ, логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України / ОБІГОВА ПАМ'ЯТНА МОНЕТА / ППО – / НАДІЙНИЙ / ЩИТ УКРАЇНИ; зображення пускової установки “Patriot”; номінал 250 та графічний символ гривні ₴, 25 ШТУК.

На аверсі монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі, в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі монети розміщено зображення пускової установки “Patriot”; стилізоване зображення радару, що виявляє ціль; по колу напис: ППО – НАДІЙНИЙ ЩИТ УКРАЇНИ (угорі).

Пам'ятна медаль “Об'єднані заради справедливості”

Дата випуску
28 вересня 2023 року

Номінал, грн
–

Метал
Нейзильбер

Маса, г
16,5

Діаметр, мм
35,0

Категорія якості карбування
Спеціальний анциркулейтед

Гурт
Гладкий

Тираж, шт.
До 20 000

Дизайн
Олександра Кучинська

Пам'ятна медаль присвячена міжнародній конференції United for Justice – Об'єднані заради справедливості, що об'єднала учасників з різних країн світу для обговорення кроків із розбудови мережі всеосяжної відповідальності за міжнародні злочини росії. Адже лише суворе та справедливе покарання агресора може стати запобіжником проти загарбницьких воєн у майбутньому, запорукою відновлення та збереження миру в Європі та всьому світі.

На аверсі медалі розміщено стилізовану композицію, яка символізує те, що справедливість для України означає справедливість і безпеку для всього

світу: у центрі композиції – карта України, на якій розміщено щит із зображенням планети Земля, по обидва боки від якого – шальки терезів правосуддя; угорі та внизу – малий Державний Герб України та напис УКРАЇНА, рік карбування 2023 та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі медалі на дзеркальному тлі розміщено написи: назву міжнародної конференції – ОБ'ЄДНАНІ ЗАРАДИ СПРАВЕДЛИВОСТІ / UNITED FOR JUSTICE (по колу), місце проведення – ЛЬВІВ • LVIV, хештег – #U4J, рік проведення заходу – 2023 (у центрі).

Ролик обігових пам'ятних монет “Антонівський міст” (у ролику 25 монет)

Дата випуску
10 листопада 2023 року

Номінал ролика, грн
250

Метал
Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Діаметр (кожної монети), мм
23,5

Категорія якості карбування
(кожної монети)
Анциркулейтед

Гурт (кожної монети)
Рифлений

Тираж ролика, шт.
20 000

Художники
Володимир Таран, Олександр Харук,
Сергій Харук, Володимир Дем'яненко

Скульптор
Володимир Дем'яненко

Ролик обігових пам'ятних монет, присвячений найбільш згадуваному в часи війни мосту в Україні, одній з трьох ключових переправ через Дніпро в Херсонській області, стратегічно важливому об'єкту для регіону та країни в цілому.

На сувенірному папері, у який запаковано кожний ролик, розміщено написи: БАНКНОТНО-МОНЕТНИЙ ДВІР НБУ, логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України / ОБІГОВА ПАМ'ЯТНА МОНЕТА; АНТОНІВСЬКИЙ МІСТ / 25 ШТУК, номінал 250 та графічний символ гривні ₴; зображення Антонівського мосту над хвилями Дніпра та стилізоване зображення військової техніки.

На **аверсі** монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі, в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На **реверсі** монети розміщено стилізоване зображення Антонівського мосту та річки Дніпро з висоти пташиного лету, транспортні розв'язки на обох кінцях мосту, що роблять цей міст цікавим і оригінальним; напис АНТОНІВСЬКИЙ МІСТ (угорі).

Пам'ятна медаль “Сержантський корпус”

Дата випуску

17 листопада 2023 року

Номінал, грн

–

Метал

Нейзильбер

Маса, г

16,5

Діаметр, мм

35,0

Категорія якості карбування

Спеціальний анциркулейтед

Гурт

Гладкий

Тираж, шт.

До 200 000

Художники

Олександр Косинський (автор ідеї),
Олексій Руденко (автор ескізу)

Дизайн

Тетяна Балута,
Олександра Кучинська

Скульптор

Володимир Дем'яненко

Пам'ятна медаль присвячена сержантському і старшинському складу Збройних Сил України, який засвідчив свою ефективність та важливість протягом російсько-української війни, що триває з 2014 року, був і є одним із факторів успішних дій українського війська з надання відсічі окупаційним силам російської федерації з початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року й дотепер, відзначення їх подвигу та героїзму.

На аверсі медалі на дзеркальному тлі розміщено гасло сержантів і старшин Збройних Сил України СЛІДУЙ ЗА МНОЮ! РОБИ ЯК Я!, в центрі зображено українського сержанта-лідера, який веде за собою

солдатів у бій, угорі – малий Державний Герб України та напис УКРАЇНА, рік карбування 2023, логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (ліворуч від зображення сержанта).

На реверсі медалі розміщено написи: СЕРЖАНТСЬКИЙ КОРПУС ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, девіз сержантського і старшинського складу Збройних Сил України – ЧЕСТЬ, ВІДДАНІСТЬ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ (по колу), у центрі на дзеркальному тлі зображено символіку Сержантського корпусу Збройних Сил України та стилізований тризуб, що використовується Збройними Силами України.

Ролик обігових пам'ятних монет “Командування об'єднаних сил Збройних Сил України” (у ролику 25 монет)

Дата випуску
06 грудня 2023 року

Номінал ролика, грн
250

Метал
Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Діаметр (кожної монети), мм
23,5

Категорія якості карбування
(кожної монети)
Анциркулейтед

Гурт (кожної монети)
Рифлений

Тираж ролика, шт.
20 000

Дизайн
Тетяна Балута,
Володимир Дем'яненко

Скульптор
Володимир Дем'яненко

Ролик обігових пам'ятних монет присвячений окремому органу військового управління стратегічного рівня всіма міжвидовими та міжвідомчими угрупованнями військ (сил) для проведення об'єднаних операцій за завданням Верховного Головнокомандувача та Генерального штабу Збройних Сил України.

На сувенірному папері, у який запаковано кожний ролик, розміщено написи та зображення: БАНКНОТНО-МОНЕТНИЙ ДВІР НБУ, логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України / ОБІГОВА ПАМ'ЯТНА МОНЕТА / КОМАНДУВАННЯ / ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ / ЗСУ; зображення емблеми Командування об'єднаних сил

Збройних Сил України; номінал 250 та графічний символ гривні ₴, 25 ШТУК.

На **аверсі** монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі, в обрамленні давньоруського орнаменту, написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На **реверсі** монети розміщено емблему Командування об'єднаних сил Збройних Сил України; по колу написи: РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО! (угорі), КОМАНДУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ ЗСУ (унизу).

Сувенірна продукція 2023 року випуску

№	Найменування	Метал	Номінал	Дата введення / випуску
1	Пам'ятна банкнота "ПАМ'ЯТАЄМО! НЕ ПРОБАЧИМО!" (у сувенірній упаковці)	–	20 гривень	23 лютого 2023
2	Пам'ятна банкнота "ПАМ'ЯТАЄМО! НЕ ПРОБАЧИМО!" (у конверті)	–	20 гривень	23 лютого 2023
3	Пам'ятна медаль "Місто героїв – Волноваха"	нейзильбер	–	28 лютого 2023
4	Пам'ятна медаль "Місто героїв – Охтирка"	нейзильбер	–	28 лютого 2023
5	Пам'ятна медаль "Місто героїв – Миколаїв"	нейзильбер	–	28 березня 2023
6	Пам'ятна медаль "Місто героїв – Чернігів"	нейзильбер	–	28 березня 2023
7	Ролик обігових пам'ятних монет "Сили підтримки Збройних Сил України"	–	250 гривень	19 травня 2023
8	Пам'ятна медаль "Маріупольський драмтеатр – місце невимовного болю"	нейзильбер	–	30 травня 2023
9	Ролик обігових пам'ятних монет "ГПО – надійний щит України"	–	250 гривень	04 серпня 2023
10	Пам'ятна медаль "Об'єднані заради справедливості"	нейзильбер	–	28 вересня 2023
11	Ролик обігових пам'ятних монет "Антонівський міст"	–	250 гривень	10 листопада 2023
12	Пам'ятна медаль "Сержантський корпус"	нейзильбер	–	17 листопада 2023
13	Ролик обігових пам'ятних монет "Командування об'єднаних сил Збройних Сил України"	–	250 гривень	06 грудня 2023

Інвестиційні монети, відкарбовані у 2023 році

“Архістратиг Михаїл” номіналом 1 гривня

Номінал, грн
1

Метал, проба
Срібло, 999,9

Маса в чистоті, г
31,1

Діаметр, мм
38,6

Категорія якості карбування
Анциркулейтед

Гурт
Рифлений

Тираж, шт.
10 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптор
Святослав Іваненко

Програмне моделювання
Віталій Андріанов,
Юрій Лук'янов

У 2023 році Національний банк України продовжив карбування інвестиційних монет “Архістратиг Михаїл” зразка 2020 року.

Інвестиційні монети – особлива група сучасної монетної продукції, яка призначена для вкладання коштів широким колом інвесторів, у тому числі приватними особами. Продукція є засобом платежу та одночасно належить до категорії банківських металів.

Інвестиційні монети – зручний засіб заощаджень, яким користується населення багатьох країн світу.

На аверсі монети розміщено: угорі малий Державний Герб України, під яким напис – УКРАЇНА, по колу на тлі патерну зі стилізованих давньоруських київських гривен – вагової, лічильної та монетної

одиниці зображено стилізований лавровий вінок, унизу номінал – 1 та графічний символ гривні ₴; у центрі у восьмикутному картуші на дзеркальному тлі зображено логотип, під яким написи: НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК УКРАЇНИ / 2023 / Ag 999,9 31,1 (позначення металу, його проби і маси в чистоті). Унизу ліворуч розміщено логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На реверсі монети зображено Архістрати́га Михаїла – архангела, який є одним з найбільш шанованих біблійних персонажів, переможцем зла, покровителем воїнів, які борються за праведне діло; по колу розміщено напис ...ЗА НАС І ДУШІ ПРАВЕДНИХ, І СИЛА АРХІСТРАТИ́ГА МИХАЇЛА (рядки з поеми Т. Г. Шевченка “Гайдамаки”).

“Архістратиг Михаїл” номіналом 2 гривні

Номінал, грн
2

Метал, проба
Золото, 999,9

Маса в чистоті, г
3,11

Діаметр, мм
16,0

Категорія якості карбування
Анциркулейтед

Гурт
Секторальне рифлення

Тираж, шт.
5 000

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптор
Святослав Іваненко

Програмне моделювання
Віталій Андріанов,
Юрій Лук'янов

На **аверсі** монети розміщено: угорі малий Державний Герб України, під яким напис – УКРАЇНА, по колу на тлі патерну зі стилізованих давньоруських київських гривен – вагової, лічильної та монетної одиниці, зображено стилізований лавровий вінок, унизу номінал – 2 та графічний символ гривні ₴; у центрі у восьмикутному картуші на дзеркальному тлі зображено логотип, під яким написи: НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК УКРАЇНИ / 2023 / Au 999,9 3,11 (позначення металу, його проби і маси в

чистоті). Унизу ліворуч розміщено логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На **реверсі** монети зображено Архістрати́га Михаїла – архангела, який є одним із найшанованіших біблійних персонажів, переможцем зла, покровителем воїнів, які борються за праведне діло; по колу розміщено напис ...ЗА НАС І ДУШІ ПРАВЕДНИХ, І СИЛА АРХІСТРАТИ́ГА МИХАЇЛА (рядки з поеми Т. Г. Шевченка “Гайдамаки”).

“Архістратиг Михаїл” номіналом 5 гривень

Номінал, грн
5

Метал, проба
Золото, 999,9

Маса в чистоті, г
7,78

Діаметр, мм
20,0

Категорія якості карбування
Анциркулейтед

Гурт
Секторальне рифлення

Тираж, шт.
2 500

Художники
Володимир Таран,
Олександр Харук, Сергій Харук

Скульптор
Святослав Іваненко

Програмне моделювання
Віталій Андріянов,
Юрій Лук'янов

На **аверсі** монети розміщено: угорі малий Державний Герб України, під яким напис – УКРАЇНА, по колу на тлі патерну зі стилізованих давньоруських київських гривен – вагової, лічильної та монетної одиниці, зображено стилізований лавровий вінок, унизу номінал – 5 та графічний символ гривні ₴; у центрі у восьмикутному картуші на дзеркальному тлі зображено логотип, під яким написи: НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК УКРАЇНИ / 2023 / Au 999,9 3,11 (позначення металу, його проби і маси в

чистоті). Унизу ліворуч розміщено логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На **реверсі** монети зображено Архістратига Михаїла – архангела, який є одним із найшанованіших біблійних персонажів, переможцем зла, покровителем воїнів, які борються за праведне діло; по колу розміщено напис ...ЗА НАС І ДУШІ ПРАВЕДНИХ, І СИЛА АРХІСТРАТИГА МИХАІЛА (рядки з поеми Т. Г. Шевченка “Гайдамаки”).

Банкноти гривні, що введені в обіг у 2023 році

Банкнота номіналом 500 гривень зразка 2015 року

Введення в обіг
25 квітня 2023 року

Номінал, грн
500

Розмір банкноти, мм
75x154

Переважаючий колір
банкноти
Бежевий

На лицьовому боці банкноти – зображення портрета Григорія Сковороди.

Григорій Сковорода (1722–1794) – видатний український філософ, поет, письменник, просвітител, педагог і музикант, який уособлював духовне пробудження українського суспільства кінця XVIII століття.

На зворотному боці банкноти – зображення будівлі Києво-Могилянської академії.

Києво-Могилянська академія – перша вища школа в Україні, заснована в 1632 році, найбільший загальноосвітній центр XVII–XVIII століть, який готував викладачів слов'яно-греколатинських академій, діячів духовної освіти та викладачів духовних семінарій. Григорій Сковорода – один із найвідоміших вихованців Києво-Могилянської академії.

З метою забезпечення готівкового обігу Національний банк України 25 квітня 2023 року ввів в обіг банкноту номіналом 500 гривень зразка 2015 року з підписом Голови Національного банку України Андрія Пишного та відображенням року виготовлення банкноти – “2023”.

Банкнота номіналом 1000 гривень зразка 2019 року

Введення в обіг
20 липня 2023 року

Номінал, грн
1000

Розмір банкноти, мм
75x160

Переважаючий колір
банкноти
Блакитний

На лицьовому боці банкноти – зображення портрета Володимира Вернадського.

Володимир Вернадський (1863–1945) – видатний український науковець – філософ, природознавець, засновник цілої низки нових галузей науки (геохімії, біогеохімії, радіогеології). Він також є одним із засновників і першим президентом Української академії наук (1918 р.).

На зворотному боці банкноти – зображення будівлі Президії Національної академії наук України.

Будівля Президії Національної академії наук України зведена в 1850-х роках за проектом архітектора Олександра Беретті, у 1892 році її перебудували, додавши третій поверх. Фасад прикрашено рустуванням і аттиком із чавунною решіткою. Будинок переданий Академії наук у 1918 році.

З метою забезпечення готівкового обігу Національний банк України 20 липня 2023 року ввів в обіг банкноту номіналом 1000 гривень зразка 2019 року з підписом Голови Національного банку України Андрія Пишного та відображенням року виготовлення банкноти – “2023”.

Банкнота номіналом 20 гривень зразка 2018 року

Введення в обіг
24 жовтня 2023 року

Номінал, грн
20

Розмір банкноти, мм
69x130

Переважаючий колір
банкноти
Зелений

На лицьовому боці банкноти – зображення портрета Івана Франка.

Іван Франко (1856–1916) – відомий український письменник, критик, перекладач, журналіст, соціолог, етнограф, історик та філософ, діяльність якого керувалася ідеєю просування інтересів українців та загальних людських цінностей. Його твори стали унікальним явищем, представивши цілі духовні епохи в історії України та зробивши значний внесок у світову літературу.

На зворотному боці банкноти – зображення будівлі Львівського оперного театру.

Львівський оперний театр був побудований у 1900 році за проєктом архітектора З. Горголевського.

З метою забезпечення готівкового обігу Національний банк України 24 жовтня 2023 року ввів в обіг банкноту номіналом 20 гривень зразка 2018 року з підписом Голови Національного банку України Андрія Пишного та відображенням року виготовлення банкноти – “2023”.

**Обігові, обігові пам'ятні
та розмінні монети,
що поповнили
готівково-грошовий обіг
у 2023 році**

1 гривня

Метал
Низьковуглецева сталь
з гальванопокриттям нікелем

Маса, г
3,3

Діаметр, мм
18,9

Товщина монети, мм
1,7

Гурт
Рифлений

На аверсі монети зображено: угорі – малий Державний Герб України; у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 1 / ГРИВНЯ, а також логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч); унизу – рік карбування – 2023.

На реверсі монети розміщено зображення великого князя київського Володимира Великого та круговий напис ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ.

2 гривні

Метал
Низьковуглецева сталь
з гальванопокриттям нікелем

Маса, г
4,0

Діаметр, мм
20,2

Товщина монети, мм
1,8

Гурт
Рифлений

На аверсі монети зображено: угорі – малий Державний Герб України; у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 2 / ГРИВНІ, а також логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч); унизу – рік карбування – 2023.

На реверсі монети розміщено зображення великого князя київського Ярослава Мудрого та круговий напис ЯРОСЛАВ МУДРИЙ.

5 гривень

Метал

Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Маса, г

5,2

Діаметр, мм

22,1

Товщина монети, мм

2,1

Гурт

Секторальне рифлення

На аверсі монети зображено: угорі – малий Державний Герб України; у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 5 / ГРИВЕНЬ, а також логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч); унизу – рік карбування – 2023.

На реверсі монети розміщено зображення гетьмана України Богдана Хмельницького та круговий напис БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

10 гривень

Метал

Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Маса, г

6,4

Діаметр, мм

23,5

Товщина монети, мм

2,3

Гурт

Рифлений

На аверсі монети зображено: угорі – малий Державний Герб України; у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ, а також логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч); унизу – рік карбування – 2023.

На реверсі монети розміщено зображення гетьмана України Івана Мазепи та круговий напис ІВАН МАЗЕПА.

Обігова пам'ятна монета 10 гривень “Сили підтримки Збройних Сил України”

МеталСплав на основі цинку
з нікелевим покритвом**Маса, г**

6,4

Діаметр, мм

23,5

Товщина монети, мм

2,3

Гурт

Рифлений

На **аверсі** монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На **реверсі** монети розміщено емблему Сил підтримки ЗСУ; по колу написи: СИЛИ ПІДТРИМКИ ЗСУ – ЗАВЖДИ ПОРУЧ (угорі).

Обігова пам'ятна монета 10 гривень “ППО – надійний щит України”

МеталСплав на основі цинку
з нікелевим покритвом**Маса, г**

6,4

Діаметр, мм

23,5

Товщина монети, мм

2,3

Гурт

Рифлений

На **аверсі** монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На **реверсі** монети розміщено зображення пускової установки “Patriot”; стилізоване зображення радару, що виявляє ціль; по колу напис: ППО – НАДІЙНИЙ ЩИТ УКРАЇНИ (угорі).

Обігова пам'ятна монета 10 гривень “Антонівський міст”

Метал

Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Маса, г

6,4

Діаметр, мм

23,5

Товщина монети, мм

2,3

Гурт

Рифлений

На аверсі монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі монети розміщено стилізоване зображення Антонівського мосту та річки Дніпро з висоти пташиного лету, транспортні розв'язки на обох кінцях мосту, що роблять цей міст цікавим і оригінальним; напис АНТОНІВСЬКИЙ МІСТ (угорі).

Обігова пам'ятна монета 10 гривень “Командування об'єднаних сил Збройних Сил України”

Метал

Сплав на основі цинку
з нікелевим покритвом

Маса, г

6,4

Діаметр, мм

23,5

Товщина монети, мм

2,3

Гурт

Рифлений

На аверсі монети розміщено: угорі – малий Державний Герб України, у центрі – в обрамленні давньоруського орнаменту, написи: УКРАЇНА / 10 / ГРИВЕНЬ (півколом), на тлі орнаменту: рік карбування монети – 2023 (унизу) та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі монети розміщено емблему Командування об'єднаних сил Збройних Сил України; по колу написи: РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО! (угорі), КОМАНДУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ ЗСУ (унизу).

Розмінна монета 50 копійок

Метал
Низьковуглецева сталь
з гальванопокриттям латунню

Маса, г
4,2

Діаметр, мм
23,0

Товщина монети, мм
1,55

Гурт
Секторальне рифлення

На аверсі монети розміщено зображення малого Державного Герба України, обрамленого з обох боків орнаментом із двох дубових листків і двох колосків. Із кожного колоска вертикально вгору виходить по три остюки. Над гербом – напис УКРАЇНА, під гербом – рік карбування монети та логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України.

На реверсі монети у центрі розміщено цифрове позначення номіналу 50, під ним – напис КОПІЙОК. Верхній рівень літер назви номіналу – горизонтальний, нижній має форму вигнутої донизу дуги. Номінал обрамлено стилізованим вінком із листя та ягід. По периметру лицьовий та зворотний боки монети обрамлені суцільним опуклим кантом.

Хронологія пам'ятних монет, уведених в обіг у 2023 році

Хронологія пам'ятних монет, уведених в обіг Національним банком України у 2023 році, за тематичними серіями

№	Найменування	Метал	Номинал	Дата введення в обіг
СЕРІЯ “БЕЗСМЕРТНА МОЯ УКРАЇНО”				
1	Сміливість бути. UA	Срібло (Ag 925)	10 гривень	23 серпня 2023
2	Сміливість бути. UA	Нейзильбер	5 гривень	23 серпня 2023
3	Набір із двох срібних монет "Дружба та братство – найбільше багатство"	Срібло (Ag 999)	10 гривень	24 серпня 2023
4	Країна супергероїв. Дякуємо енергетикам!	Нейзильбер	5 гривень	26 вересня 2023
5	Захисниці	Срібло (Ag 925)	10 гривень	02 жовтня 2023
6	Захисниці	Нейзильбер	5 гривень	02 жовтня 2023
7	Країна супергероїв. Дякуємо волонтерам!	Нейзильбер	5 гривень	04 грудня 2023
8	Країна супергероїв. Дякуємо залізничникам!	Нейзильбер	5 гривень	14 грудня 2023
СЕРІЯ “ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ УКРАЇНИ”				
9	Василь Кричевський	Нейзильбер	2 гривні	24 січня 2023
10	Павло Скоропадський	Нейзильбер	2 гривні	30 травня 2023
СЕРІЯ “ДУХОВНІ СКАРБИ УКРАЇНИ”				
11	Українська мова	Срібло (Ag 925)	10 гривень	27 жовтня 2023
12	Українська мова	Нейзильбер	5 гривень	29 листопада 2023
СЕРІЯ “ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ”				
13	Набір із двох пам'ятних монет "Володимирський собор у м. Київ"	Срібло (Ag 925)	10 гривень (кожна)	27 грудня 2023
СЕРІЯ “СХІДНИЙ КАЛЕНДАР”				
14	Рік Дракона	Нейзильбер	5 гривень	24 листопада 2023
СЕРІЯ “УКРАЇНСЬКА СПАДЩИНА”				
15	Український борщ	Срібло (Ag 925)	10 гривень	29 вересня 2023
16	Український борщ	Нейзильбер	5 гривень	29 вересня 2023
17	Набір із трьох срібних монет "Щедрик – колядка дзвонів"	Срібло (Ag 999)	10 гривень (кожна)	21 грудня 2023

№	Найменування	Метал	Номінал	Дата введення в обіг
СЕРІЯ “ФЛОРА І ФАУНА УКРАЇНИ”				
18	Чорнобиль. Відродження. Рись євразійська	Нейзильбер	5 гривень	26 квітня 2023
СЕРІЯ “ІНШІ МОНЕТИ”				
19	Народжений в Україні	Срібло (Ag 925)	5 гривень	01 червня 2023
20	Народжений в Україні	Нейзильбер	5 гривень	01 червня 2023
21	Воєнна розвідка України	Нейзильбер	5 гривень	05 вересня 2023
22	100 років Національному науковому центру "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса"	Нейзильбер	5 гривень	28 вересня 2023
23	Архістратиг Михаїл	Срібло (Ag 999)	10 гривень	26 грудня 2023

